

Boyut Makina San. ve Tic. Ltd. Şti.
DBA ULTRA Products

Ömerli Mah. Arpaçay Sok. No:4 34555 Arnavutköy / İstanbul / TÜRKİYE, Tel.: +90(212) 482 41 61, E-mail: info@ultraproducts.tr

ABS Tip Onaylı

ULTRAProducts
Anchoring Equipment

www.ultraproducts.tr

ULTRA Çapa
KULLANMA KILAVUZU

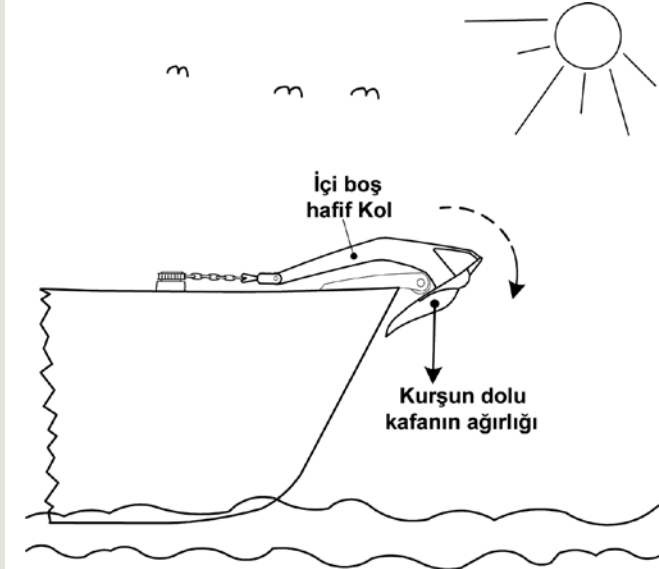
ULTRA Çapa'yı tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz.

“ULTRA”, dünya pazarlarına sunulan “Türk Malı” çapadır. Tasarımı, patenti ve üretimi tamamen bize aittir.

ULTRA Çapa, yıllarca süren gözlemler, tespitler ve prototip denemeleri ile geliştirilip, bugünkü formuna ulaşmıştır. Bu süreç içerisinde, birçok gönüllü tekne sahibi tarafından, bütün dünya denizlerinde, her türlü hava ve deniz şartlarında denenmiş ve kendini ispatlamıştır.

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 1

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 2

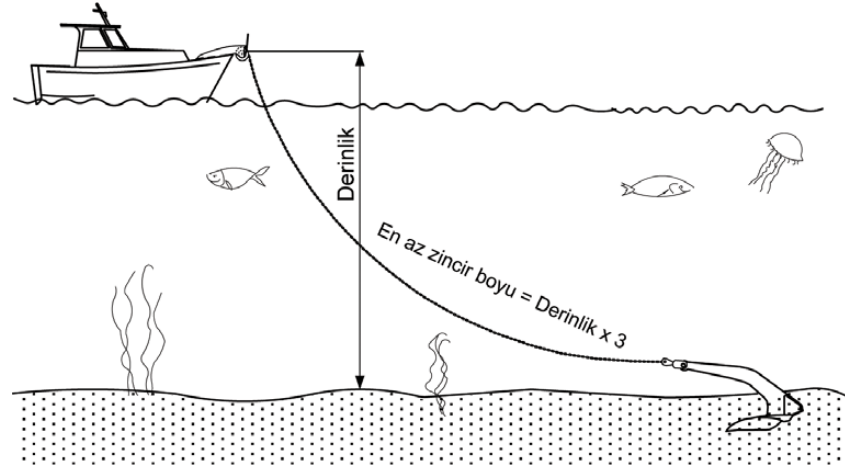

ÇAPAYI DENİZE ATARKEN (FUNDA ETMEK) YAPILACAKLAR

- Demirleyeceğiniz yeri belirleyin.
- İrgatin ana şalterini açın.
- Kavaletayı gevşeterek veya ırgatı çalıştırarak çapayı baş makarasından biraz aşağı sarkıtın. Böylece atma anında baş makarasında olabilecek takıntılardan kurtulur, zinciri hızla akıtabilir ve zaman kaybetmemiş olursunuz.
- Önce acele etmeden demirleme bölgesini gezin. Kıyının, deniz zemininin, tehlikeli yerlerin, diğer teknelerin ve derinliklerin durumunu anlayın.
- Rüzgar ve akıntının mevcut durumunun değişmesi halinde olabilecekleri kafanızda canlandırarak uygun yeri seçin. Rüzgar ve akıntının değişmesi halinde bütün teknelerin aynı anda aynı hareketleri yapmayacağını dikkate alın.

$$\text{Kaloma Oranı} = \frac{\text{Zincir Boyu}}{\text{Derinlik}} = \text{BOFOR Rüzgar Şiddeti}$$

- Tekne hızı sıfır olduğunda, kavaletayı gevşetip çapayı funda edin. (Hızla denize salın)

- Çapa deniz zeminine indiğinde (zincirin akma hızı biraz yavaşlamış gibi olur) tekneyi geriye doğru salarak veya ağır yol tornistan yaparak zinciri seriniz.

- Zincir sererken yani kaloma verirken, baş makarasından aşağıya doğru toplam derinliğin 4 veya 5 katı kadar zinciri denize bırakın. Kavaletayı sıkın.

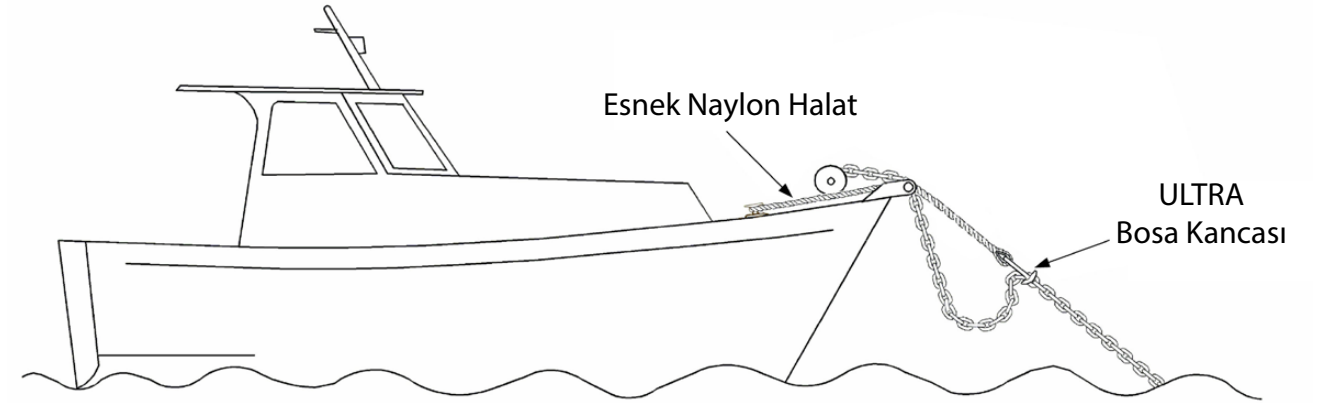
- Zincir gerildiğinde çapa saplanmış demektir. Bu anda tekne selam verir gibi hafifçe başını aşağı indirip tekrar düzelir.

Eğer bu hareketi görmediyseniz, ana makina ile tornistanı arttırıp zincirin gerildiğini ve tarama olmadığını görerek çapanın saplandığından emin olunuz.

- Çapa saplandıktan sonra, eğer hava sakin ise ve diğer tekneler ile çok yakınlaşıyor iseniz verdiğiniz kalomanın bir kısmını geri alabilirsiniz. Ancak denizde kalan kaloma hiçbir zaman derinliğin (baş makarasından derinlik) 3 katından az olmamalıdır.

- Geceyi demirde geçirmeyi planlıyorsanız veya rüzgâr şiddetlenirse, daha fazla zincir bırakarak bu oranı artırmalısınız. Zinciri uzattığınızda da diğer teknelerden ve tehlikelerden yeterince uzakta kalacağınızı mutlaka kontrol etmelisiniz. Kuvvetli rüzgâr veya dalgalarda 10:1 oranı uygun olabilir. Zincir uzunluğunun derinliğe oranı, en az rüzgârın Beaufort kuvveti kadar olmalıdır. Daha fazla zincir sermenin daha iyi olduğunu unutmayın. Ancak bu, teknенizin salınım alanını da genişletecektir.

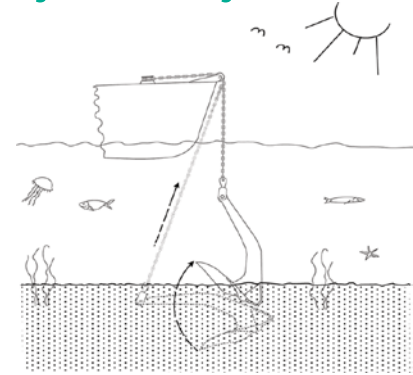
- Uzun süre demirde kalacaksanız ve havanın da sertleşme ihtimali varsa, zincirinize **bosa** vurunuz.

Bosa Vurma

ÇAPAYI ÇEKERKEN (VİRA ETMEK) YAPILACAKLAR:

- Ana makinaıyı çalıştırın. İrgatın ana şalterini açın.
- Tekney, çok ağır yolla çapaya doğru yöneltin. Aynı anda ırgat ile zinciri toplayın.
- Tam çapa üzerine geldiğinizde zincir, kısa bir an için gerilip çapayı zeminden sökecektir. Zincirin tamamını çekip, çapayı baş makarasına oturtun.
- Çapayı ırgatın dışında ikinci bir emniyet elemanı ile de bağlayın.

KİRLENMELER:

- Paslanmalar : Kullanım sırasında çapa çeşitli nedenlerle demir esaslı cisimlere çarpabilir, sürtünebilir. Bunlardan çapa yüzeyine bir miktar mikroskobik düzeyde demir molekülleri sıvanır. Bu demir molekülleri paslandığında tamamen gövdenin kendisi paslanmış gibi bir görünüm verir. Çok ender olarak paslanmaz çeliğin kendisi de bazı şartlar altında bir miktar paslanabilir. Her iki durumda da paslanma tamamen yüzeysel olup herhangi bir güvenlik sorunu yaratmaz. Herhangi bir paslanmaz yüzey temizleyicisi ile silinerek giderilebilirler.

- Yüzey renklenmeleri : Kullanım sırasında, deniz zemininde zaman zaman çeşitli madensel kum karışımlarıyla karşılaşılabilir. Bu gibi zeminlerde uzun süreli demirleme yapıldığında, bu madensel esaslı kum ile paslanmaz çelik arasındaki etkileşim sonucu, yüzeylerde çeşitli renklenmeler oluşabilir. Bunlar da tamamen yüzeysel olup herhangi bir güvenlik sorunu yaratmazlar ve bir paslanmaz yüzey temizleyicisi ile giderilebilirler. Buna çok benzeyen bir başka renklenme de, mazotla kirlenmiş sudan çıkartılan çapa yüzeyinde, kuruduktan sonra ortaya çıkar. Deterjan ile silinerek giderilebilirler.

SIKÇA SORULAN SORULAR

1.ULTRA'nın biraz ağır seçilmiş olması, ırgatı zorlar mı?

İrgat güçleri, "çapa ağırlığı + zincir ağırlığı" na göre seçilir. Çapanın ağırlığı, bunun %10 - 15 i kadar olduğundan çapadaki artış ırgatı çok etkilemez.

2.ULTRA'yı zeminden sökerken ırgat çok zorla

Normal şartlarda ULTRA çok iyi tutunmasına karşın zeminden sökölürken diğer çapalaradan daha fazla direnç göstermez. Çünkü ucunun eğriliğı, yukarı doğru ters yönde çekildiğinde kolayca sıyrılmaya izin verir.

Ancak olağanüstü şartlar yaşanırssa, diğer çapalar genellikle zemini yırtıp boşa çıkar ve tararken, ULTRA ise tersine daha da derine dalarak fırtınayı atlatmanızı sağlar. Fakat bu durumda geri almak istediğinizde direnç bir miktar artmış olabilir. Eğer apiko konumunda ırgatınızın zorlandığını hissederseniz (sesinin yavaşlamasından anlaşılabilir) çekmeyi kısa bir süre için durdurun. Gergin duran zincir, denizin dalgalanması ile yarım dakika kadar bir sürede çapanın direncini azaltacak ve ikinci çekmenizde normal olarak zeminden sökölüp gelmesini sağlayacaktır. Veya apiko konumunda iken ırgatı durdurup ana makina ile bir miktar ileri yol verirsiniz yine çapanız kolayca zeminden sökölüş olacaktır.

3.ULTRA, saplanabilmek için zincir ağırlığına ihtiyaç duyar mı?

ULTRA, özel bir uç formuna (patentlidir) sahiptir. Bu sayede çekilince hemen zemine tutunup, kendini aşağıya çekerek derhal saplanır.

Bunun için diğer çapalar gibi zincir ağırlığı ile yardımcı olunması gerekmez. Sadece halat ile çekilse dahi, aynı kalitede saplanmayı gerçekleştirir.

4.Zincir ile olan bağlantısı, herhangi bir firdöndü ile yapılabilir mi?

Genellikle çapalar, zorlanmalar arttığında belirli bir sınırdan sonra zemini yırtıp boşa çıkarlar. Bu nedenle de zinciri son sınırına kadar zorlayamazlar.

Ancak ULTRA, ağır koşullarda zemine daha da gömülerek tutmaya devam eder. Bu sırada da firdöndünün zincirden önce kopmaması beklenir. Biz burda kopma mukavemeti zincirden daha fazla olan ULTRA FirdöndüRDÜ'yü kullanmanızı öneririz.

ULTRA FIRDÖNDÜRDÜ

5. Kayalara takıldığında geri alabilir miyiz?

Genel olarak bütün çapalar, aslında bir çeşit kanca gibidirler. Eğer kayalık bir zemine atılırlarsa, takılıp geri gelmeme olasılığı vardır. Her ne kadar ULTRA'nın uç formu geri almayı kolaylaştırıyor olsa bile, kayalık zeminde bu da tam olarak yeterli olmayabilir.

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 7

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 8

Normal olarak kayalık zeminlere, bu nedenlerle, çapa atmaktan kaçınılması gerekir. Ancak bildiğiniz halde kayalıklara çapa atmak zorunda iseniz, o zaman önceden tedbir almanız gereklidir.

Bunun için çapanın arkasındaki çubuğa, derinlikten biraz fazla olacak şekilde, ucunda bir şamandıra veya usturmaça gibi bir yüzdürücü bağlı olan bir kurtarma halatı bağlamanızı öneririz.

Gerektiğinde bu halattan geriye doğru çekerek çapanızı kayalardan kurtarabilirsiniz.

Piyasada bu amaca hizmet ettiği düşünülen bazı kurtarma mekanizmaları varsa da, bunlardan çok şey beklenmemelidir. Çünkü birçok kere çapa ile beraber zincirlerin de kayalar arasında sıkıştığı görülmektedir. Bu durumda zincir üzerinden uygulanan bu tür kurtarma araçları kullanılamaz hale gelir.

ULTRA ÇAPA HALKASI

6.ULTRA, eriştede tutar mı?

Genellikle her yerde rastlanabilen 50 - 60 cm. gibi yüksekliği olan yosunlarda, ULTRA iyi tutar. Ancak nadiren de olsa bazı yerlerde boyu 2m. yi geçebilen, mısır tarlası görünümünde azman erişteler olabilir. Böyle bir yerde herhangi bir çapanın tutabilmesi için, önce sadece ağırlığıyla azman erişteleri ezmesi ve çekilince de köklerin altına saplanması gerekir. Biz bu durumu inceleyince gördük ki, 45 - 50 kg. dan hafif çapaların hiçbirisi bunu gerçekte (Admiralti dahil) yapamamaktadır.

Bu durum çapanın geometrisi ile ilgili değildir, sadece ağırlığa bağlıdır. Tutmuş gibi görünenler de çoğu zaman sadece eriştenin liflerini tutmaktadırlar ve ne zaman bırakacakları belli olmadığından, bu durum aldatıcı olabilir.

ULTRA'nın 45 kg ve daha ağır olanları bu şartlarda dahi gerçek saplanmayı yaparlar. Ancak bu bazen ULTRA kullananların çok alıştığı gibi birinci denemede olmayabilir, belki birkaç defa denemek gerekebilir.

Bazen de birkaç gün sürekli olarak azman erişmeli zeminde kalındığında çapa gevşeyebilir. Böyle bir zeminde günlerce kalınacak ise dikkatli olunmalıdır.

7.Eğimli zeminlerde nasıl demirlenir?

Yaklaşık 10° - 15° nin üstünde eğimi olan zeminlerde rüzgar ters taraftan eserse çapanın tutma kapasitesi azalır. Zeminin fazla eğimli olup olmadığını kıyıdaki yamaçların dikliğinden anlayabilirsiniz.

Eğer dik yamaçlı bir kıyıda demirleyecekseniz, hemen uzun koltuk halatları ile kıyıya da kıçtan bağlanmanızı öneririz. Bu durumda zemin eğimi, devamlı olarak çapanın tutma kapasitesini arttıran yönde kalacaktır.

ULTRALINE MAKARALI YASSI HALAT

Kıyıya uzaktan bağlanabilmek için en iyi çözüm, "ULTRALINE" marka makaralı yassı halatlardır.

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu- 9

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu -10

8.Demirde iken rüzgar dirise eder veya tamamen durursa ne olur?

ULTRA, diğer bütün çapalardan farklı olarak rüzgar dirise etse (yön değiştirse) bile, aynı kalitede tutmaya devam eder. Bu ULTRA'nın en önemli farklılıklarından biridir.

Rüzgarın tamamen durması halinde ise, çapa için herhangi bir sorun yoktur. Ancak rastgele gezinen tekneler birbirlerine çarpabilirler. Dikkatli olunması gerekir.

9.Zincir ortasına bastırma ağırlığı koymak gerekir mi?

ULTRA Çapa için gerekmez. Çünkü sadece ULTRA saplanabilmek için zincirin bastırmasına ihtiyaç duymaz.

10.Aynı anda ikinci bir çapayı kullanmak gerekir mi?

Eğer doğru seçilmiş bir ULTRA çapa kullanıyorsanız ve uygun bir şekilde demirlediğinizden eminseniz, bu sizi her hava şartında güvenli bir şekilde tutacaktır.

İkinci bir çapayı baş taraftan ana çapa ile birlikte "V" konumunda veya tandem (peş peşe) kullanırsanız, rüzgarın dirise etmesi halinde birçok karışıklığa yol açabilir. Bu tarz demirlemeler, yeterince güvenilmeyen demirler için gereklidir.

Ancak her teknede mutlaka ikinci bir yedek çapa bulundurulmalıdır. Aynı zamanda bu çapa ile kıçtan demirlemeler yapabilirsiniz.

11.Bosa vurmak gerekli midir?

Eğer demirde uzun süre kalacak iseniz, havanın sertleşmesi halinde olabilecekler için önceden bosa vurmanız iyi bir önlemdir.

Bosa vurmanın şu faydaları vardır :

- Kavaletanın iyi sıkılmamış olması halinde kaçırmamasını önler.
- Irgatın zorlanmasını önler.
- Soluganların darbelerini yumuşatarak tekneyi rahatlatır, çapanın da zeminden gevşemesini engeller.
- Baş makarasında oluşabilecek sesleri azaltır.

ULTRA BOSA KANCASI

12.ULTRA Çapa baş makarasına ters gelir mi?

ULTRA veya herhangi bir başka çapa, denizden her türlü konumda çıkıp baş makarasına gelebilir. Ancak ULTRA'nın çok güçlü bir kendiliğinden dönüp düzelme özelliği vardır. Uygun yapılmış bir baş makarasına her zaman düzgün oturacaktır.

Eğer ULTRA Çapa, baş makarasına ters geliyorsa düzelmesini engelleyen bir dış sebep vardır.

Bunlar ;

- Dar kanallı baş makarası : Çapa düzelmek istese de kolunu anahtar ağzı gibi tutup, dönmesine izin vermez.
- Çok hızlı çeken ırgat : Çapanın dönüp düzelmesi için gerekli süreyi vermeden ters olarak yerine çeker.
- Baş makaranızda zincir kanalı varsa : Bu da çoğu kere tutukluğanedan olur.

Bu nedenlerden kurtulmak sorunu tam olarak giderecektir. Ancak bu nedenlerden kurtulmak kolay olmayacak ise o zaman çapanın dönüp düzelmesini dışarıda iken yaptırmanız da bir çözüm olacaktır. Bunun için, tam fırdöndü baş makarasından içeri girerken, yani çapanın kafası bir miktar yukarı kalkmışken, 1-2 saniye kadar ırgatı duraklatacaksınız, çapa dönüşünü tamamlar ve daha sonra tekrar çekmeye devam ettiğinizde düz olarak yuvasına oturur.

Fıröndünüzün mafsalını önceden suya dayanıklı bir gres ile yağlanmış olması da bunu kolaylaştıracaktır.

ULTRA BAŞ MAKARASI

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 11

ULTRA Çapa Kullanma Kılavuzu - 12

13Baş makarasının üstünü bir köprü ile kapatmak gerekir mi?

Eğer çapanız ters gelmişse, "dönüp" düzelirken sert ve hızlı bir hareket yapabilir. Aynı anda bir solugan da tesadüfen teknenin başını hızla yukarı kaldırıyorsa, bu durumda çapa ve zincir baş makarasından fırlayabilirler ve tehlike oluşturur. Bu nedenle birçok bal makarasının orijinal halinde üstten kapatan bir detay vardır.

ULTRA BAŞ MAKARASI SALINCAĞI

Eğer yoksa, sizin sonradan "ters U" şeklinde bir köprü ile burayı kapatmanız gerekebilir.

14. Çapanızı çektiğinizde başka zincirlere takılmış halde gelirse ne yapabilirsiniz?

Bu zincirlerden kurtulmanın en pratik yolu, "ULTRA Çapa Kurtarma Kancası'dır."

Mutlaka önceden gerekli halatları bağlayıp, hazır olarak teknenizde bulundurun.

ULTRA KURTARMA KANCASI

15.Çapayı geri alırken zincirlikte kule gibi yığılma olup ırgatın çalışmasını bozuyorsa ne yapılabilir?

Bu durumda çapayı geri alırken sık sık oluşan, kuleye benzer birikimi yıkıp dağıtarak, ırgatın düzgün çalışmaya devam etmesini sağlayabilirsiniz. Eğer her defasında tekrarlanan bu işlemten tamamen kurtulmak istiyorsanız paslanmaz zincir kullanabilirsiniz. Paslanmaz zincir kendiliğinden yayılır ve kule oluşturmaz.

Burada çok önemli bir nokta, paslanmaz zincirin kalitesinin ne olacağıdır. AISI 316 kalite paslanmazlar yetersiz kalmaktadırlar. Mutlaka AISI 316L olmalıdır. "L" olmaması halinde zincir baklalarının kaynak yerleri zamanla ağır korozyona uğrayacaktır.

16. Garanti

Garanti şartlarına yandaki linki tıklayarak ulaşabilirsiniz. <https://ultraproducts.tr/garanti-sartlari>